

Česká rozvojová agentura

Nerudova 3, 118 50 Praha 1
tel.: +420 251 108 130, fax: +420 251 108 225
www.czechaid.cz

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká rozvojová agentura

**Roční zpráva o realizaci projektu ZRS
Narativní část**

„POSILOVÁNÍ KAPACIT PLATFORMEM NESTÁTNÍCH SUBJEKTŮ PRO ROZVOJOVOU SPOLUPRÁCI
(VČETNĚ POSILOVÁNÍ KAPACIT A PARTNERSTVÍ NNO)“

2019

Evaluace – cesta k systémovým změnám

Číslo projektu: Č.j. 15-ČRA19-08_02

TERMÍN REALIZACE: 1. 1. 2019 - 31. 12. 2019

REALIZÁTOR: Česká evaluační společnost, z.s.

Úvod

Tento dokument představuje narativní část Roční zprávy o realizaci projektu České evaluační společnosti, z.s. (dále ČES) podpořeného z programu zahraniční rozvojové spolupráce (dále ZRS) „**Evaluace – cesta k systémovým změnám**“. Narativní část byla zpracována v souladu se závaznou osnovou hlavních kapitol.

1. Shrnutí

Shrnutí průběhu projektu ve sledovaném období, max. 1500 znaků včetně mezer

Ve dnech 30. 9. – 4. 10. 2019 se v pražském hotelu Duo uskutečnilo Globální shromáždění IDEAS (International Development Evaluation Association) „**Evaluation for Transformative Change: Bringing experiences of the Global South to the Global North**“ společně se 3. mezinárodní konferencí pod záštitou Global Environment Facility „**Evaluating Environment and Development**“.

IDEAS sdružuje evaluační experty a instituce z celého světa, a je nám ctí, že se Česká evaluační společnost stala spoluorganizátorem akce. Předchozí shromáždění hostil Beijing (2012), New Delhi (2005), Johannesburg (2009), Amman (2011), Bridgetown (2013), Bangkok (2015) a Guanajuato (2017). Toto vrcholné setkání profesionálů v oblasti evaluací bylo podpořeno z programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Akci poskytli záštitu ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček, ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová a primátor hl. m. Prahy Zdeněk Hřib.

Odborných workshopů se zúčastnilo 143 resp. 125 osob a třídní konference 294 osob z 300 registrovaných celkem (z toho 31 z ČR). V odborném programu vystoupilo 16 českých expertů, 20 osob pomáhalo v roli dobrovolníků. Na závěr byla přijata Pražská deklarace „**Evaluation for Transformational Change**“.

ČES zajišťovala odborný program i logistiku (ubytování, letenky, žádosti o víza, nákup materiálů, tisk podkladů, catering, místní doprava, organizace na místě). Od července 2019 také převzala sekretariát IDEAS a sekretariát soutěže „**Evaluation for Transformational Change Award**“.

2. Hodnocení aktivit, výstupů, cílů a rozvojového záměru projektu

2.1 Celkové zhodnocení aktivit a výstupů ve vztahu k plánu aktivit a indikátorům pro výstupy *(Doplnění stručných informací ke stavu realizace G1-G10)*

Projekt sestával z celkem pěti bloků aktivit; těchto pět provázaných kroků směřovalo ke čtyřem dílčím výstupům:

1. **Odborná příprava Global Assembly IDEAS** – příprava konceptu akce, včetně zajištění konferenčních prostor a ubytování, záštit, fundraisingu, výběru odborných příspěvků (leden až srpen 2019) – **Výstup 1: Odborný program**
2. **Propagace akce na národní i mezinárodní úrovni** (únor až září 2019), s cílem podpořit aktivní účast odborníků z České republiky a také ze zemí střední a východní Evropy – příspěvek k **Výstupu 1: Odborný program** a **Výstupu 2: Zapojení českých expertů**.
3. **Administrativní podpora** zejména v přípravné fázi Globálního shromáždění IDEAS, která mj. zahrnovala přípravu setů pro účastníky (tašky, materiály, visačky, logistické informace), pomoc s vízy, letenkami, ubytováním, a také výběr účastníků, kteří obdrželi od ČES částečnou úhradu účastnických poplatků (duben až září 2019) – na tento blok aktivit plynule navazovala následující aktivita 4.

4. **Organizace akce na místě** – vybavení, registrace a logistika, školící workshopy, plenární a paralelní sekce Globálního shromáždění, moderování a facilitace (srpen až říjen 2019) – tato aktivita podporovala **Výstup 2: Zapojení českých expertů** a zejména **Výstup 3: Konsensus na závěrečném prohlášení účastníků** ve formátu Pražské deklarace: Prague Declaration on Evaluation for Transformational Change.
5. **Vyhodnocení akce** – na základě průzkumu mezi účastníky, pozorování a expertní zpětné vazby byla připravena evaluační zpráva s manažerskou odpovědí a předběžným návrhem návazných kroků (říjen až prosinec 2019) – **Výstup 4: Evaluace Global Assembly IDEAS 2019**.

Aktivita 1: Odborná příprava Global Assembly IDEAS

Výstup 1: Odborný program

Na základě schválené Concept Note a uzavřeného memoranda o spolupráci mezi ČES a IDEAS byl odsouhlasen formát Globálního shromáždění a partnerství s Independent Evaluation Office of the Global Environment Facility (IEO GEF) a její podpůrnou organizací Earth-Eval. Akci poskytli záštitu ministr zahraničních věcí, pan Tomáš Petříček, ministryně pro místní rozvoj, paní Klára Dostálová, a primátor hlavního města Prahy, pan Zdeněk Hřib.

Součástí programu akce byla v prvních dvou dnech (30. 9. – 1. 10. 2019) realizace 12 paralelních celodenních workshopů, garantovaných mezinárodními experty:

- Monitoring & Evaluation for the Sustainable Development Goals (Ray C. Rist)
- Blue Marble Evaluations: Evaluating Global Systems Transformation (Michael Quinn Patton & Pablo Vidueira)
- Contribution Analysis for Impact Evaluations (Giel Ton & Marina Apgar)
- Impact Investing and Measurement in Climate Finance Private Sector Initiatives (Jyotsna Puri)
- To be or not to be: Being a Transformative Evaluator Today (Pablo Rodriguez-Bilella & Silvia Salinas Mulder & Fabiola Amariles & Sonal Zaveri)
- Challenges of Evaluating Sustainability (Rob D. van den Berg)
- Exploring the Concept of an International Evaluation Academy (Linda G. Morra Imas)
- Evaluating the Nexus of Development and Environment: Challenges and Opportunities (Juha Uitto & Carlo Caruji & Jeneen Garcia & Anupam Anand)
- Accelerating Progress Towards the Transformations Needed to Achieve the SDGs (Zenda Ofir)
- Towards a Prague Declaration of the Global Assembly (Daniel Svoboda & Blanka Křivánková & Eddah Kanini)
- Co-Creating a Blue Marble Baseline (Glenn Page)
- The Multiple Dimensions of Evaluation in Fragility, Conflict and Violence (Hur Hassnain & Inga-Lill Aaronson)

Program následujícího třídenního konferenčního bloku 2. – 4. 10. 2019 zahrnoval následující témata:

- Evaluation for Transformative Change
- 3rd International Conference on Evaluating Environment and Development
- Transition Experiences and best practices in the use of evaluation for systemic changes
- Evaluation in Contexts of Fragility, Conflict and Violence
- Evaluation on Gender and Equity
- Professionalisation

Česká evaluační společnost byla garantem workshopu „Towards a Prague Declaration of the Global Assembly“ a konferenčního bloku „Transition Experiences and best practices in the use of evaluation for systemic changes“. Členové ČES však přispěli i do dalších bloků. Celkově bylo na akci zasláno 218

abstraktů. Na odborném hodnocení a výběru 60 zaslaných abstraktů pro blok 3 se za ČES podíleli Daniel Svoboda, Martin Pělucha a Lucie Jungwiertová.

V průběhu července a srpna byl dokončen výběr příspěvků a byli osloveni autoři, kterým bylo nabídnuto stipendium ze strany IDEAS, resp. jednotlivých donorů. Veškeré podrobnosti o programu lze nalézt na webové stránce <https://2019.global-assembly.org/> a v přílohách 1.1 a 1.2.

V odborném programu byly schváleny příspěvky resp. moderátorské role 16 českých expertů. Jeden z předkonferenčních workshopů moderovali Daniel Svoboda a Blanka Křivánková. Na moderování speciálních zasedání (včetně úvodního a závěrečného plenárního zasedání) se podíleli: Daniel Svoboda, Martin Pělucha, Hana Volná, Lucie Strohwasser, Jana Drlíková a Lucie Jungwiertová. Do moderování jednotlivých odborných bloků konference se zapojili: Daniel Svoboda, Inka Bartošová, Petr Lebeda, Vladimír Kváča, Barbora Latečková, Jindra Čekan, Susan Legro, Michal Horáček, Jana Drlíková, Veronika Štěpková a Lucie Jungwiertová. Mezi české lektory lze zahrnout i Báru Sládkovou, zastupující ITAD Ltd.

Nad rámec původního plánu byla ČES také pověřena administrací prvního ročníku soutěže „Evaluation for Transformational Change Award“ (<https://2019.global-assembly.org/award/>), sponzorované Independent Evaluation Group (IEG) of the World Bank (WB) Group, Independent Office of Evaluation (IOE) of the International Fund for Agricultural Development (IFAD) a IDEAS. Vítězové ve všech třech kategoriích (Credibility, Innovation, Influence) získali odměnu 5000 USD. Vyhlášení vítězů proběhlo při pražském Globálním shromáždění pod záštitou primátora hl. m. Prahy.

Indikátorem naplnění Výstupu 1 bylo kromě odsouhlaseného programu také min. 5 českých expertů aktivně zapojených do odborného programu. Tento indikátor byl vysoce překročen – do programu byly přijaty příspěvky, případně moderátorské role, 16 českých expertů – viz výčet výše a přílohy 1.1 a 1.2. Členové ČES a spolupracující studenti nebo stážisti (celkem 20 osob) rovněž pomáhali jako dobrovolníci v průběhu akce.

Aktivita 2: Propagace akce na národní i mezinárodní úrovni

Aktivita 3: Administrativní podpora

Příspěvek k Výstupu 1: Odborný program a Výstupu 2: Zapojení účastníků z ČR

Propagace akce (aktivita 2) začala ve spolupráci s IDEAS již v roce 2018. Začátkem roku 2019 jsme získali záštitu od ministra zahraničních věcí, pana Tomáše Petříčka, a ministryně pro místní rozvoj, paní Kláry Dostálové, a následně také od primátora hlavního města Prahy, pana Zdeňka Hřiba (viz Přílohy 2.1 až 2.3). Akce byla na národní úrovni propagována mimo jiné na webu ČES a prostřednictvím pravidelných newsletterů a FlashInfo. K tématu projektu byl vztažen také program výroční konference ČES, která proběhla pod shodným názvem „Evaluace – cesta k systémovým změnám“ (viz přílohy 2.4 – 2.6). Informace byla rovněž sdílena na webových stránkách České rozvojové agentury a prostřednictvím platformy FoRS. Osobně jsme projednávali možnosti spolupráce s jednotlivými resorty zapojenými do evaluací národních a evropských programů. Ministerstvo pro místní rozvoj oslovilo s nabídkou podpory účasti všechny Řídící orgány Evropských sociálních a investičních fondů (ESIF). Informaci jsme prezentovali také na jednání pracovní skupiny pro evaluátory z Řídících orgánů ESIF dne 9. dubna 2019. Propagace probíhala při všech školeních a dalších akcích ČES, případně FoRS.

Na mezinárodní úrovni jsme se podíleli na propagaci pod zastřešením IDEAS (včetně podílu na přípravě webové stránky Global Assembly), dále prostřednictvím kontaktů s bývalými účastníky

školení EPDET či IPDET nebo s UNDP Istanbul Regional Hub. Informace byla také prezentována na začátku srpna 2019 při workshopu „Evaluation design and approaches, mixed methods for evaluation“ v rámci druhého ročníku mezinárodního školení IPDET ve švýcarském Bernu, kterého se zúčastnili někteří další klíčoví lektori Globálního shromáždění v Praze (mj. Ray C. Rist, Linda G. Morra Imas, Michael Quinn Patton nebo Jozef Leonardus Vaessen).

Mezi partnery akce, kteří přispěli i finančně (formou stipendií nebo přímými granty pro IDEAS resp. ČES), patřili kromě České rozvojové agentury a IDEAS například GEF - Global Environment Facility (Independent Evaluation Office), IEG - World Bank Group (Independent Evaluation Group), GCF - Green Climate Fund (Independent Evaluation Unit), CIF - Climate Investment Funds (Evaluation & Learning Initiative), IFAD - International Fund for Agricultural Development (Independent Office of Evaluation), BEIS - Department for Business, Energy and Industrial Strategy, United Kingdom, SDC - The Swiss Agency for Development and Cooperation, GIZ - German Agency for International Cooperation, IOB - Policy and Operations Evaluation Department of the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, DANIDA - Denmark's Development Cooperation, under the Ministry of Foreign Affairs, AfDB - African Development Bank (Independent Development Evaluation Department), UNIDO - United Nations Industrial Organisation (Office of Evaluation and Internal Oversight), UNICEF - United Nations Children's Fund (Evaluation Office), UNFPA - United Nations Population Fund, JICA - Japan International Cooperation Agency, WFP - World Food Programme (Office of Evaluation), Ministry for Foreign Affairs of Finland, MFAT - Ministry of Foreign Affairs and Trade, New Zealand, or Universalia, Canada.

V rámci **administrativní podpory** (aktivita 3) jsme mj. zajistili konferenční tašky a propisovací pera pro účastníky (viz příloha 3.1). Na taškách jsou uvedena loga České rozvojové spolupráce, IDEAS, ČES, IEO GEF a její spolupracující platformy Earth-Eval. Na propisovacích tužkách jsou odkazy na webové stránky IDEAS, IEO GEF, ČRA a ČES. Byly rovněž připraveny roll-upy IDEAS, Globálního shromáždění IDEAS, ČES a 1. ročníku mezinárodní soutěže „Evaluation for Transformational Change Award“ (viz přílohy 3.2 až 3.5). Ve spolupráci se členy ČES, IDEAS, Magistrátem hl. m. Prahy a hotelem Duo jsme připravili doprovodný program (slavnostní vyhlášení výsledků soutěže ve středu 2. 10. a společenskou večeři pro účastníky ve čtvrtek 3. 10.); náklady byly hrazeny nad rámec projektu. Vyškolili jsme skupinu 20 dobrovolníků, kteří pomáhali při zajištění akce (byli podpořeni z rozpočtu projektu).

Na GA IDEAS se registrovalo 20 zástupců ČES, patnácti z nich byla z projektu proplacena část registračního poplatku. Dvě místa zdarma jsme vyjednali pro každého zástupce spolupracujících organizací – MZV, MMR, ČRA a ČES. Akce se zúčastnilo celkem 31 odborníků z České republiky (viz vyloučená jména v seznamu účastníků v příloze 3.6). Přehled všech registrovaných účastníků je uveden rovněž v příloze 3.7.

Pro vybrané účastníky jsme zajišťovali ubytování a letenky (z toho 29 letenek bylo předfinancováno koordinátorem projektu) a všem žadatelům o víza jsme poskytli pozvání, předběžné rezervace letenek a informace potřebné pro získání víz. Díky vynikající spolupráci vízového oddělení MZV byla víza odmítnuta pouze ve 4 případech, vesměs kvůli pozdnímu podání žádosti. Přímá podpora ze strany pražského sekretariátu akce se týkala zejména hlavních lektorů, Správní rady IDEAS a sponzorovaných účastníků (celkem 78 osob), ale ubytování jsme rezervovali například také pro 25 zástupců Global Environment Facility a Světové banky nebo pro zástupce Africké rozvojové banky či delegace z Karibiku a Pacifiku. Průběžně jsme komunikovali se všemi registrovanými účastníky, Správní radou IDEAS, se všemi partnery akce (včetně pravidelných Skype konferencí) a s hotelem

Duo. Součástí naší práce bylo i vystavování faktur za registrační poplatky hrazené bankovním převodem nebo v hotovosti, kontrola uhrazení registračních poplatků a sledování celkových výdajů.

Již v červnu 2019 byly připraveny materiály pro účastníky (konferenční tašky a pera), ale v září musela být zajištěna dodatečná dodávka tašek kvůli většímu počtu registrovaných účastníků. V průběhu srpna a září byl zajištěn tisk materiálů (program, hodnotící formuláře, instrukce, visačky, roll-upy, apod.). Pomáhali jsme také s dokončením a přípravou tisku publikace IDEAS: “Evaluation for Transformational Change: opportunities and challenges for the Sustainable Development Goals”, která byla prezentována v průběhu akce – viz příloha 3.8.

Nad rámec projektu a vedení sekretariátu Globálního shromáždění (včetně registrace účastníků) převzala od července 2019 ČES také sekretariát soutěže „Evaluation for Transformational Change Award“ a koordinaci a vedení sekretariátu IDEAS (včetně členské agendy a komunikace). Smlouva o této spolupráci byla uzavřena do konce roku 2020, s možností obnovení.

Indikátorem naplnění Výstupu 2 bylo min. 150 účastníků Globálního shromáždění celkem, z toho min. 25 českých účastníků (zadavatelů i evaluátorů). První indikátor byl díky dobré propagaci akce a kvalitní organizaci dvojnásobně překročen. Z celkového počtu 300 registrovaných účastníků bylo 31 z České republiky (jmenný seznam je uveden v příloze 3.6 a 3.7), plus prezident ČES Martin Pělucha, který reprezentoval ČES při úvodním plenárním zasedání. Předkonferenčních workshopů se účastnilo 143 a 125 osob a konferenčního bloku 294 osob. Z rozpočtu projektu byla také financována účast podpůrného týmu (celkem 20 zapojených dobrovolníků). Celkem 78 účastníků (Správní rada IDEAS, klíčoví lektori a účastníci z rozvojových zemí) bylo podpořeno prostřednictvím IDEAS (částečná či úplná úhrada registračního poplatku, cestovních nákladů či ubytování).

Aktivita 4: Organizace akce na místě

Příspěvek k Výstupu 2: Zapojení českých expertů a zejména **Výstupu 3: Konsensus na závěrečném prohlášení účastníků**

Tato aktivita probíhala v období srpen až říjen 2019. Na tisku jmenovek a dalších podkladů, kompletaci a převozu materiálů do hotelu (včetně počítače a tiskárny pro kancelář akce, poskytnutých ČES a Development Worldwide) a organizaci na místě se podíleli dobrovolníci ČES, doplnění studenty a stážisty (např. ze společnosti EY - Ernst & Young). Registrace účastníků na místě byla zahájena již 28. 9. 2019, při jednotlivých workshopech a konferenčních blocích dobrovolníci pracovali jak na registračním místě tak ve všech konferenčních místnostech (nahrávání prezentací do počítačů, příprava a obsluha techniky, komunikace s lektory a s hotelem, distribuce hodnotících formulářů apod.). K dispozici byla pro účastníky také kancelář GA IDEAS (administrativa akce, tisky, archivace prezentací, řešení problémů). Členové ČES se zapojili do moderování některých bloků.

Aktivita zahrnovala rovněž organizaci slavnostního vyhlášení výsledků soutěže „Evaluation for Transformational Change Award“, které se uskutečnilo v Rezidenci primátora ve středu 2. 10. Součástí bylo mj. zajištění cateringu a hromadné dopravy z hotelu a zpět, distribuce materiálů a cen poskytnutých Magistrátem, či instalace roll-upů. Náklady nebyly zahrnuty do rozpočtu projektu a byly hrazeny IDEAS. Zajistili jsme také přepravu z letiště pro některé klíčové lektory. Ve čtvrtek 3. 10. byla připravena společenská večeře (koktejl) pro účastníky akce v hotelu Duo.

Již na jaře 2019 byla zahájena příprava draftu Pražské deklarace. První návrh byl diskutován na workshopu výroční konference ČES 28. 5. 2019 a při jejím závěrečném plenárním zasedání. Byl také zařazen do pokladů pro všechny účastníky konference. Po připomínkování ve strukturách IDEAS byl

návrh projednán při celodenním workshopu dne 1. 10. 2019 a následném workshopu v pátek 4. 10., kdy užší pracovní skupina provedla konečnou editaci. Při závěrečném plenárním zasedání konference, kterému předsedali Juha I. Uitto (Director, Independent Evaluation Office, Global Environment Facility), Rob D. van den Berg (President IDEAS) a Daniel Svoboda (IDEAS Coordinator, Head of IDEAS Administration, and Prague Director of the Conference), byla Pražská deklarace projednána a schválena účastníky Globálního shromáždění. Konečné znění deklarace zahrnuje deset základních principů (viz příloha 4.1):

- Promote Transformational Evaluation for the Sustainable Development Goals
- Work in partnership
- Explore power relations and promote inclusiveness
- Respect for rights and responsibilities
- Support for professionalization and capacity development
- Focus on sustainability
- Focus on fragility, conflict and violence
- Support for transformational indigenous evaluation
- Shared responsibility for results
- The challenge ahead

Aktivita 5: Vyhodnocení akce

Výstup 4: Evaluce Global Assembly IDEAS 2019

Aktivita probíhala v období říjen až prosinec 2019, společně s věcným a finančním vyhodnocením akce. Na základě průzkumu mezi účastníky, pozorování a expertní zpětné vazby byla připravena evaluační zpráva s manažerskou odpovědí a předběžným návrhem návazných kroků. Hodnotící formuláře pro účastníky byly připraveny v průběhu srpna a září. Připomínky a požadavky účastníků byly reflektovány již v průběhu akce, bezprostředně se např. řešily problémy s hotelovou technikou (členové ČES či dobrovolníci poskytli vlastní notebooky či prezentéry, podle potřeby byly doplňovány mikrofony), stravováním (speciální dietní požadavky), či s informovaností účastníků (kromě online aplikace pro mobilní telefony byly tištěny a vyvěšovány aktualizované programy jednotlivých bloků).

Předběžné vyhodnocení soutěže a celé akce bylo ve spolupráci s IDEAS připraveno již v listopadu 2019 a je uvedeno v přílohách 4.2 a 4.3.

Výsledky hodnocení jednotlivých workshopů a konferenčního bloku ze strany účastníků jsou uvedeny v příloze 4.4, včetně předběžné manažerské odpovědi organizátorů akce. Hodnocení bylo celkově velmi pozitivní, ale se všemi partnery budou podrobněji diskutovány všechny dílčí komentáře či doporučení, aby mohly být efektivně reflektovány při dalších aktivitách.

Z hlediska navržených následných akcí je mj. projednávána možnost ustavení mezinárodní evaluační akademie (je zahrnuta i v Pražské deklaraci) a obnovení mezinárodního evaluačního školení v České republice pod záštitou IDEAS (navázání na jedenáctiletou tradici školení EPDET – European Program for Development Evaluation Training, resp. alternativa ke švýcarskému školení IPDET 2.0 – International Program for Development Evaluation Training). V tomto směru jsou nezbytná další jednání s mezinárodními partnery, zejména se Světovou bankou, která zastřešuje školení IPDET. Všemi partnery (IDEAS, IEG WB, IOE IFAD) bylo již v lednu 2020 odsouhlaseno pokračování soutěže „Evaluation for Transformational Change Award“.

Všichni aktuální i bývalí členové IDEAS a další účastníci Globálního shromáždění budou osobně osloveni sekretariátem IDEAS a vyzváni k užšímu zapojení do činnosti asociace, v únoru 2020 bude zaveden nový software pro registraci členů a komunikaci. Další aktivity budou projednány s aktuální i novou Správní radou IDEAS, protože v březnu proběhne volba čtyř nových členů, včetně prezidenta IDEAS. Volby bude rovněž organizovat pražský sekretariát IDEAS.

2.2 Hodnocení aktivit a výstupů ve vztahu k průřezovým aktivitám a indikátorům

Pro projekt nebyly stanoveny žádné specifické průřezové aktivity nebo indikátory pro průřezová témata. Organizace projektu byla zahrnuta v implementačních aktivitách 1 až 5 popsaných výše.

2.2.1 Průřezová témata

Pokud jde o průřezová témata týkající se rozvojové spolupráce, tato byla pokryta vlastním obsahem akce, zaměřeným na cíle udržitelného rozvoje i princip „leaving no one behind“. Ve vztahu k cílům udržitelného rozvoje bylo důležité propojení se třetí mezinárodní konferencí „Evaluating Environment and Development“. Průřezové principy jsou přímo reflektovány i ve schválené Pražské deklaraci – viz výše.

Kvalitní evaluace rozvojových intervencí patří mezi nezbytné předpoklady zvyšování efektivity rozvoje. Součástí hodnocení musí být i posuzování celkového kontextu, včetně naplňování průřezových principů, a to nejen v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce.

Důraz na průřezová témata byl potvrzený Strategií zahraniční rozvojové spolupráce ČR 2018 – 2030. Tato prioritní témata zahrnují řádnou demokratickou správu věcí veřejných; šetrný přístup k přírodním zdrojům, ochranu životního prostředí a biodiverzity a zvyšování odolnosti partnerských zemí vůči negativním dopadům změny klimatu a přírodním katastrofám; a důraz na rozvoj demokracie a respekt k lidským právům, včetně genderové rovnosti a posílení postavení žen a dívek.

Již v prvním návrhu konceptu Globálního shromáždění IDEAS byla jako specifická prioritní témata identifikovány oblasti gender, klimatické změny či zapojení mladých expertů. Zastřešujícím tématem jsou systémové změny, nezbytné pro dosažení Cílů udržitelného rozvoje. Zásadním nástrojem pro dosažení těchto změn je sdílení zkušeností a vzájemná spolupráce všech rozvojových aktérů.

Kromě zaměření na vybrané Cíle udržitelného rozvoje a na průřezové principy je součástí Strategie ZRS ČR 2018 – 2030 také důraz na kvalitní monitoring a evaluace:

„Průběžná kontrola, monitoring zaměřený na výsledky a projektové, sektorové i programové evaluace budou nadále základními nástroji pro řízení a kvalifikované rozhodování o dalším efektivním zacílení a organizaci rozvojových a humanitárních aktivit. Výstupy z monitoringu a evaluací budou rovnou měrou využity ke zvyšování kvality ZRS ČR a k naplňování závazků vzájemné odpovědnosti a transparentního partnerství s partnerskými zeměmi i s českou veřejností.

Předpokladem pro kvalitní monitoring a evaluace bude kvalitní identifikace rozvojových aktivit, včetně věrohodných vstupních dat, kvalitní analýzy rizik a jednoznačné strategie odchodu.

V souladu s mezinárodními doporučeními hodlá ČR dále posílit vyhodnocování aktivit a výstupů se zřetelem na jejich očekávané výsledky a dopady i s důrazem na vzájemné návaznosti a synergie jednotlivých projektů a programů ve vazbě na příslušné tematické priority a SDG.

Pro srovnatelnější výstupy z vyhodnocování průřezových principů bude od roku 2018 aplikována certifikovaná metodika (pilotně ověřená v evaluacích z let 2016 a 2017). V rámci OECD/DAC se ČR bude nadále aktivně podílet na práci evaluační skupiny, včetně pravidelného sdílení evaluačních plánů, zkušeností (lessons learned) i příležitostí pro společné hodnocení.“

Globální shromáždění IDEAS přímo odpovídalo na potřebu partnerství a vzájemného sdílení zkušeností všech zainteresovaných stran ve prospěch zvyšování kvality a efektivnosti rozvojových intervencí na národní i mezinárodní úrovni.

2.2.2 Průřezové aktivity – management akce

Z projektu byl hrazen částečný úvazek koordinátora (Daniel Svoboda), který zahrnoval i finanční management a reporting projektu, a dále dohody o provedení práce pro 20 využitých dobrovolníků (vzhledem k téměř dvojnásobnému počtu účastníků oproti očekávání a většímu množství paralelních prezentací bylo nutné navýšit počet dobrovolníků – vícenáklady byly hrazeny z vlastních zdrojů ČES). Hrazena byla rovněž část nákladů kanceláře projektu.

Management, řízení projektu a interní monitoring probíhal po celou dobu sledovaného období bez jakýchkoli potíží, podařilo se eliminovat většinu rizik identifikovaných v návrhu projektu.

Realizátoři projektu se důsledně snažili o dodržení pravidel publicity v souladu s příslušnými pokyny ČRA. Logo Czech Republic Development Cooperation je uvedeno mezi hlavními sponzory na webové stránce Global Assembly IDEAS (viz <https://2019.global-assembly.org/>) a oficiálně distribuovaných materiálech, současně ze záštitami poskytnutými ministry MZV a MMR a primátorem Prahy. Logo bylo uvedeno také na konferenčních taškách (design byl projednán s ČRA) a tištěných materiálech. Na propisovacích perech je uveden odkaz na www.czechaid.cz.

Realizace jednotlivých aktivit probíhala pod koordinací Daniela Svobody (vedoucí sekretariátu ČES a pražský ředitel Globálního shromáždění IDEAS, od července 2019 koordinátor a vedoucí sekretariátu IDEAS) a za aktivní účasti všech členů Správní rady ČES (prezident Martin Pěluča, viceprezident Jiří Hejkrlík, výkonný ředitel Martin Nekola, tajemník Čestmír Hrdinka a projektová manažerka Lucie Jungwiertová). Od jara 2019 se na přípravě akce, zpracování registrací, organizaci na místě (včetně školení a koordinace dobrovolníků), zpracování prezentací a vyhodnocení akce podílela asistentka sekretariátu ČES a IDEAS Svetlana Mitrofanova. Do přípravných aktivit se zapojili další členové ČES, mimo jiné Jindra Čekanová, Marie Körner, Jan Lehejček, Veronika Štěpková, Michal Horáček a také zástupkyně institucionálního člena – Ministerstva pro místní rozvoj – paní Jana Drlíková.

Průběžně bylo aktualizováno čerpání rozpočtu projektu a finanční přehledy nákladů a příjmů IDEAS. Operativně byly řešeny problémy při registraci (např. vystavování faktur v případě, že nemohly být použity online platby pomocí platebních karet, nebo u hromadných objednávek) či při zajištění ubytování (v rámci smlouvy s hotelem Duo byl do začátku září otevřen systém online rezervace a také systém přímých rezervací pro skupiny účastníků sponzorovaných IDEAS, WB a GEF, AfDB, GIZ a SPC, které byly připravovány a garantovány ČES až do okamžiku zahájení akce; pomáhali jsme také se zajišťováním alternativního ubytování po naplnění kapacit hotelu Duo).

Hlavním partnerem projektu byla globální evaluační asociace IDEAS. Dohoda o spolupráci byla připravena již v roce 2018, v květnu 2019 byla podepsána smlouva o spolufinancování nákladů Globálního shromáždění. Od července 2019 ČES převzala funkci sekretariátu Globálního shromáždění a také roli koordinátora a sekretariátu IDEAS. Jako komplementární aktivitu jsme zajišťovali sekretariát soutěže „Evaluation for Transformational Change Award“. V lednu 2020 byla s partnery – Independent Evaluation Group of the World Bank Group, Independent Office of Evaluation of the IFAD a IDEAS odsouhlasena dohoda o spolupráci při organizaci dalších ročníků této soutěže.

Kancelářské zázemí pro projekt (i sekretariáty ČES a IDEAS) poskytuje od ledna 2019 zapsaný spolek Development Worldwide.

S českými institucionálními partnery – Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem pro místní rozvoj a Českou rozvojovou agenturou – byl odsouhlasen návrh společného panelu o českých zkušenostech s evaluacemi. Ministerstvo pro místní rozvoj podporovalo zapojení zástupců z Řídících orgánů ESIF (Evropských strukturálních a investičních fondů). Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo neocenitelnou podporu pro zajišťování víz pro účastníky akce, včetně např. víza pro indického vítěze evaluační soutěže, přestože byly její výsledky odsouhlaseny až ve druhé polovině září 2019. Primátor hlavního města Prahy kromě záštity poskytl informační materiály o Praze (mapy, publikace) a věcné dary pro vítěze soutěže a zejména podpořil realizaci slavnostního vyhlášení výsledků soutěže v Rezidenci primátora na Mariánském náměstí. Catering vysoké kvality byl připraven vybranou externí firmou Foodway Catering s.r.o., dopravu na akci zajistila společnost Pragotour s.r.o. – tyto náklady byly hrazeny přímo IDEAS, mimo projekt.

Na vysoké úrovni byla spolupráce s managementem hotelu Duo. ČES se podařilo vyjednat výhodné finanční podmínky (i na základě předchozích akcí organizovaných Development Worldwide resp. platformou FoRS) a veškeré dodatečné požadavky a dílčí problémy byly řešeny operativně v průběhu přípravy i vlastní realizace.

Při organizaci výroční konference ČES nám opět poskytla prostory a dobrovolníky Fakulta tropického zemědělství České zemědělské univerzity v Praze. Na této konferenci jsme se zaměřili na sdílení zkušeností s využitím výsledků evaluací právě s ohledem na identifikaci vhodných českých příspěvků pro Globální shromáždění IDEAS. Pro konferenci nám opakovaně poskytla záštitu ministryně pro místní rozvoj, paní Klára Dostálová. Náklady této konference nebyly hrazeny z rozpočtu projektu.

2.3 Dosažení cílů ve vztahu k indikátorům pro cíle projektu

Střednědobými cíli a dokladem „změny chování“ by mělo být (i) vyšší využití českých expertů v mezinárodních projektových a evaluačních týmech (bude ověřeno průzkumem mezi členy ČES v roce 2020) a (ii) vyšší míra dlouhodobé i ad hoc spolupráce se zahraničními odborníky v evaluacích projektů zahraniční rozvojové spolupráce i v dalších oblastech (národní a evropské programy).

Naplnění tohoto cíle lze hodnotit až v delším časovém horizontu. Podstatným výsledkem projektu je však již v tomto okamžiku ocenění role České evaluační společnosti, která získala velkou důvěru od svých mezinárodních partnerů. Tato důvěra se promítla do již uzavřených dohod, na základě kterých ČES převzala roli sekretariátu IDEAS a sekretariátu soutěže „Evaluation for Transformational Change Award“ až do konce roku 2020, s možností obnovení. Indikována je také možnost společné přípravy nového mezinárodního evaluačního tréninku pod hlavičkou IDEAS od roku 2021 (jednalo by se o nástupnické školení k původnímu modelu EPDET – European Program for Development Evaluation Training). Možnost dalšího propojení českých a zahraničních expertů je diskutována také s Ministerstvem pro místní rozvoj, například při pravidelných konferencích Národního orgánu pro koordinaci nebo výročních konferencích ČES.

Míra spolupráce se zahraničními odborníky v konkrétních evaluačních zakázkách bude sledována v dalších letech. Projekt každopádně přispěl k posílení kontaktů jak se zahraničními účastníky Globálního shromáždění, tak mezi zapojenými českými experty. Zájem o posilování kapacit a sdílení zkušeností byl již v roce 2019 na české úrovni potvrzen vyžádanými třemi koly školení „Evaluační Minimum“ a návazným mentoringem (např. pro Ministerstvo zdravotnictví). Tyto vzdělávací aktivity nebyly hrazeny z rozpočtu projektu.

Řada členů ČES se zúčastnila 5. konference Evaluační jednotky Národního orgánu pro koordinaci „Evaluace ESI fondů v ČR: Komunikace výsledků evaluací“, organizovanou ve dnech 24. – 25. října 2019 Ministerstvem pro místní rozvoj. Tato konference velmi dobře navázala na téma využití výsledků evaluací, které bylo hlavním motivem projektu a Globálního shromáždění IDEAS. Ministerstvo v současné době využívá konzultací se členy ČES při přípravě „Příručky dobré evaluační praxe“. Proběhly také dva kratší workshopy pro Ministerstvo zahraničních věcí (listopad 2019) a Českou rozvojovou agenturu (leden 2020).

2.4 Přínos k naplnění rozvojového záměru projektu

Dopadem projektu na úrovni záměru by mělo být zvýšení dopadů projektů a evaluací prováděných s účastí členů a partnerů České evaluační společnosti. Hlavním indikátorem vlivu evaluací a českého příspěvku k rozvoji by mělo být přijetí většiny systémových doporučení českých evaluací ze strany zadavatelů, respektive adresátů těchto doporučení.

Příspěvkem k cíli i dopadu projektu je mj. schválení Pražské deklarace, která zahrnuje vyšší důraz na zapojení partnerů, cílových skupin a mladých/nových evaluátorů do evaluací a také sdílenou odpovědnost všech zainteresovaných stran za výsledky (tedy za konkrétní využití) evaluací. Některé ze schválených principů jsou již reflektovány v českých evaluacích zahraniční rozvojové spolupráce (např. podpora zapojování juniorních expertů nebo důraz na průřezová témata). V roce 2019 se i díky projektu posílila spolupráce mezi zadavateli a realizátory evaluací, což se projevilo i v řadě společných bloků programu Globálního shromáždění IDEAS.

3. Poznámky k čerpání nákladů za daný rok

Vzhledem k dvojnásobnému počtu účastníků Globálního shromáždění IDEAS oproti předpokladům se zvýšily některé přímé náklady, zejména v položce 1.3.1 Příprava, organizace, vyhodnocení, reportování GA IDEAS (pro organizaci bylo potřebné zajistit celkem 20 dobrovolníků) a částečně v položkách 4.3.1 Konferenční tašky a doplňky pro účastníky GA IDEAS a 4.3.2 Konferenční pera pro účastníky GA IDEAS. Celková výše i skladba dotace ČRA byla zachována, potřebné náklady nad rámec původního rozpočtu projektu byly hrazeny z vlastních zdrojů ČES, respektive z příspěvku od asociace IDEAS.

Sumarizovaný přehled čerpání rozpočtu projektu je uveden v následující tabulce, podrobné čerpání po jednotlivých položkách je uvedeno ve finanční zprávě.

Kategorie	Schválený rozpočet			Čerpání ke dni 31. 12. 2019			
	Rozpočet CZK	Celkový rozpočet	Dotace ČRA	Vlastní zdroje	Čerpáno celkem	Dotace ČRA	Vlastní zdroje
Osobní náklady		144 000	108 000	36 000	201 400,00	108 000,00	93 400,00
Cestovní náklady		1 000	750	250	1 275,00	750,00	525,00
Vybavení a dodávky zboží		0	0	0	0,00	0,00	0,00
Přímé náklady		156 900	117 675	39 225	163 551,79	111 675,00	45 876,79
Subdodávky		60 000	45 000	15 000	60 037,42	45 000,00	15 037,42
Přímá podpora		80 000	60 000	20 000	80 200,00	60 000,00	20 200,00
Ostatní náklady		0	0	0	0,00	0,00	0,00
Administrativa		30 100	22 575	7 525	31 566,67	22 575,00	8 991,67
Celkový rozpočet		472 000	354 000	118 000	538 030,88	354 000,00	184 030,88

4. Závěry a doporučení

4.1 Závěry monitoringu a doporučení pro zajištění udržitelnosti dopadu projektu a pro další plánování v oblasti ZRS

Pozitivní dopady projektu se začínají projevovat již nyní. Důvěra našich mezinárodních a českých partnerů je oceněním dlouhodobých aktivit České evaluační společnosti i kvalitní organizace pražského Globálního shromáždění IDEAS, ale také velikým závazkem ve vztahu k dalšímu rozvoji naší dlouhodobé spolupráce i rozvoji obou organizací. Důležitým krokem proto bylo posílení kapacit společného sekretariátu ČES a IDEAS od roku 2020 (Daniela Svobodu doplnila asistentka Svetlana Mitrofanova). Základní náklady na provoz sekretariátu jsou minimálně pro rok 2020 garantovány z členských příspěvků ČES a příspěvku IDEAS. Pro obě organizace bude klíčovým úkolem rozšiřování členské základny a posilování zapojování členů do společných aktivit. Tyto úkoly byly potvrzeny novými členy Správní rady ČES, zvolenými na Kongresu na konci listopadu 2019. Volba 4 nových členů Správní rady IDEAS proběhne v březnu 2020. Věříme, že výsledky projektu a úspěch Globálního shromáždění IDEAS jsou dobrou motivací a inspirací pro stávající i nové členy ČES a IDEAS.

4.2 Předpoklady a rizika v následujícím roce realizace projektu

Projekt jako takový byl ukončen v prosinci 2019. Vzhledem k tomu, že jeho průběh i výsledky podporují dlouhodobou strategii ČES, nejsou identifikována žádná zásadní rizika, která by mohla činnost ČES v nejbližších letech ohrozit. Dílčím rizikem pro návazné aktivity plánované asociací IDEAS se může stát nezvolení nového Prezidenta IDEAS, protože stávající President Rob D. van den Berg v březnu ukončí svůj druhý tříletý mandát a nemůže již být opakovaně zvolen. V případě nutnosti opakování voleb by na přechodné období převzali jeho úkoly další členové výkonného výboru (Vice-President, Secretary General, Treasurer) a činnost IDEAS by tedy neměla být ohrožena. Může to však ovlivnit dlouhodobé plány, protože je nutné plynule pokračovat ve spolupráci na strategických úkolech zejména s institucionálními členy a sponzory asociace. Byla již také zahájena příprava publikace z pražského Globálního shromáždění a v nejbližší době začne příprava dalšího shromáždění v roce 2021. Na komunikaci se všemi členy a partnery IDEAS se také bude podílet sekretariát IDEAS. Pozitivním faktorem je v tomto ohledu dlouhodobé zapojení Daniela Svobody (člen IDEAS od roku 2003, Vice-President v letech 2009 – 2012) i aktuální úspěch při organizaci Globálního shromáždění.

4.3 Poučení z projektu

Základním poučením projektu, které se promítlo i do schválené Pražské deklarace, je nutnost nadále posilovat **partnerství mezi všemi rozvojovými aktéry**, v případě evaluací pak užší spolupráci mezi zadavateli a uživateli evaluací, evaluátory a cílovými skupinami. V tomto směru budou pokračovat aktivity ČES na národní i mezinárodní úrovni.

Poučením **na úrovni managementu**, které potvrzují předchozí zkušenosti z pořádání mezinárodních akcí, je potřeba osobní komunikace se všemi účastníky, jasné rozdělení rolí a úkolů a také zajištění přístupů k potřebným podkladům. Organizace akce byla poměrně komplikovaným úkolem vzhledem ke globálnímu charakteru této organizace (President z Nizozemí, Treasurer z Kanady, Webmaster z USA, Secretary General z Brazílie, Coordinator původně z Jižní Afriky, následně z ČR, bankovní účet v Anglii) a také kvůli faktu, že jsme administrativu registrací a koordinaci IDEAS včetně komunikace se členy přebírali až v průběhu července 2019 a bylo nutné dohledat nebo rekonstruovat množství potřebných informací. Od října 2019 byla navíc zahájena transformace databází IDEAS do nového softwaru pro řízení členské základny, plateb a komunikačních mechanismů.

Třetím souvisejícím poučením je potřeba zachování „**institucionální paměti**“. V tomto ohledu je naší výhodou dlouhodobé zapojení do činnosti IDEAS, které po šesti letech zastoupení ve Správní radě zahrnuje mimo jiné zapojení do přípravy statutárních dokumentů (IDEAS Constitution, Code of Ethics, Election By-Laws, Competencies for Development Evaluation Evaluators, Managers, and Commissioners) nebo členství ve volební komisi IDEAS v letech 2013 – 2019. Na druhou stranu je nevýhodou, že v předchozích letech došlo k několika výměnám na pozici koordinátora IDEAS a ne všechny informace týkající se členské základny a procesů byly zachovány resp. předány v potřebném rozsahu a kvalitě. Jedním z našich současných úkolů je proto rekonstrukce databází a přenastavení všech postupů. Podobné úkoly jsou potřebné také v ČES, zejména s ohledem na změnu Stanov odsouhlasenou Kongresem ČES v listopadu 2019 a na nové složení Správní rady od ledna 2020.

Zpracoval, dne 30. 1. 2020

Mgr. Daniel Svoboda
Vedoucí sekretariátu ČES

Česká evaluační společnost, z.s.
Máchova 469/23, 120 00 Praha 2
IČ: 226 93 220

5. Přílohy

Pro dokumentaci výsledků uvedených v tabulce a narativní části Roční zprávy jsou doloženy následující přílohy:

Aktivita 1: Odborná příprava Global Assembly IDEAS

Příloha 1.1 Program GA IDEAS web

Příloha 1.2 Program GA IDEAS brožura (pouze PDF a brožura jako volná příloha)

Aktivita 2: Propagace akce na národní i mezinárodní úrovni

Příloha 2.1 Záštitu MZV

Příloha 2.2 Záštitu MMR

Příloha 2.3 Záštitu Primátora

Příloha 2.4 Program konference ČES

Příloha 2.5 Prezentace workshopu Pražská deklarace

Příloha 2.6 Prezentace Globální shromáždění IDEAS

Aktivita 3: Administrativní podpora

Příloha 3.1 Materiály pro účastníky

Příloha 3.2 Roll up GA IDEAS

Příloha 3.3 Roll up IDEAS

Příloha 3.4 Roll up Award

Příloha 3.5 Roll up ČES

Příloha 3.6 GA IDEAS participants

Příloha 3.7 Participants list full

Příloha 3.8 Evaluation for Transformational Change (pouze PDF a kniha jako volná příloha)

Aktivita 4: Organizace akce na místě, Aktivita 5: Vyhodnocení akce

Příloha 4.1 Prague Declaration 4 October 2019

Příloha 4.2 Report of the First Award Competition

Příloha 4.3 Report on GA IDEAS

Příloha 4.4 Evaluation of GA IDEAS (pouze PDF)

Narativní text zprávy a výše uvedené přílohy doplňují Roční zprávu o realizaci projektu ZRS ve Formátu Excel, zahrnující následující části:

Titulní strana

Stav realizace

Finanční zpráva

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 367/2015 Sb.